

Welkom in Florence

AANKOMST IN FLORENCE	3
WAT U NIET MAG MISSEN	4
HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN	6
FLORENCE IN 3 DAGEN	8

De prachtige koepel van de Duomo, een ontwerp van Brunelleschi

© A. Gravane/easyFotostock/age fotostock

AANKOMST IN FLORENCE

Met het vliegtuig

VANAF DE LUCHTHAVEN VAN FLORENCE

Aeroporto Amerigo Vespucci – Via del Termine 11, 5 km ten noorden van de stad - ☎ 055 30 615 - www.aeroporto.firenze.it

Taxi's – ☎ 055 42 42 en 055 49 30. Taxistandplaats rechts van de uitgang van de luchthaven - € 22 (op werkdagen) naar het centrum, plus € 1 per koffer.

Pendeldienst 'Vola in bus' – Verbinding met het station Santa Maria Novella (ca. 20 minuten) elk halfuur tussen 5.00 u en 20.00 u; elk uur tussen 20.00 u en 23.00 u - enkeltje € 6 en retourtje € 10 (te koop aan boord) - www.fsbustitalia.it

STADSBUSSEN

Netwerk: De maatschappij **ATAF** (www.ataf.net) beheert de stadslijnen. Bij het centraal station, de Toeristenbureaus (📍 blz. 14) en op het internet is een gedetailleerd plan verkrijgbaar met daarop de buslijnen.

Kaartjes: Ter plaatse, in de tabakswinkels en bij de handelaren waar een bord 'ATAF' uithangt. Prijs: € 1,50 (€ 2,50 op de bus zelf - 90 min. geldig, overstappen is toegestaan).

VANAF DE LUCHTHAVEN VAN PISA

Aeroporto Galileo Galilei – Via dell'Aeroporto, 80 km ten westen van Florence - ☎ 050 84 91 11 - www.pisa-airport.com

Pendeldienst – Er rijden regelmatig pendelbussen van de luchthaven van Pisa naar het station Santa Maria Novella in Florence (70 minuten). www.airportbusexpress.it en www.caronnatour.com - enkeltje € 14, retourtje € 24.

Trein – Rechtstreekse verbinding tussen het station van Pisa (ca. 1 km van de luchthaven) en het station Santa Maria Novella in Florence (ca. 1 uur). De PisaMover (vertrek elke 5-8 minuten) verbindt de luchthaven met het station in Pisa. De rit duurt amper 5 minuten - www.pisa-mover.com - € 2,70.

Met de trein

VANAF HET STAZIONE DI SANTA MARIA NOVELLA

Piazza della Stazione. Langs dit grote station in het centrum van de stad lopen de belangrijkste treinverbindingen. Er is een bagagedepot ter hoogte van perron 16: dag. 6.00-24.00 u - € 3,60 per 5 uur, dan € 0,60 per bijkomend uur.

WAT U NIET MAG MISSEN

Onze favoriete 'mooiste plekjes'

Het complex van de Duomo★★★
Vouwkaart E4 - blz. 30

De Cappella dei Magi★★★
in het Palazzo Medici Riccardi
Vouwkaart E4 - blz. 59

Galleria degli Uffizi★★★
Vouwkaart E5 - blz. 42

Cappella Brancacci★★★
Vouwkaart C5 - blz. 83

5

Cappelle Medicee★★★
Vouwkaart D4 - blz. 58

6

Piazza della Signoria★★★
Vouwkaart E5 - blz. 41

7

Galleria dell'Accademia★★★
Vouwkaart E3 - blz. 61

8

Palazzo Pitti★★
Vouwkaart D6 - blz. 74

9

Ponte Vecchio★★
Vouwkaart D5 - blz. 47

10

Santa Croce★★
Vouwkaart E-F5 - blz. 68

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

♥ **Geniet nog even na van de schatten uit de Italiaanse renaissance...** in de cafeteria van de Uffizi. Na de schoonheid van de maagden en godinnen van Botticelli en de harmonieuze portretten van Rafaël, kunt u even op adem komen op het mooie terras van deze cafeteria, met uitzicht op het elegante silhouet van de Torre di Arnolfo van het Palazzo Vecchio. 🍷 blz. 42.

♥ **Volg een kookles in de Mercato Centrale.** Tussen de stalletjes vol heerlijke geuren en prachtige kleuren

De groente- en fruitkramen in de Mercato Centrale zorgen voor een prachtig kleurenspeel.

van de mooiste markt van de stad leert u de beste gerechten uit het *Bel Paese* maken. 🍷 blz. 23.

♥ **Bewonder de drie wijzen in de Cappella dei Magi in het Palazzo Medici Riccardi.** In de wondere wereld van Benozzo Gozzoli herkent u behalve de vele ridders, jagers en pages ook Lorenzo il Magnifico als kind en twee zelfportretten van de kunstenaar. 🍷 blz. 59.

♥ **Laat u meeslepen door muziek,** terwijl uw ogen al het moois van Florence bewonderen. De beelden van Ghiberti, Verrocchio, Donatello en Giambologna luisteren in Orsanmichele mee naar de zachte noten van het Orchestra da Camera Fiorentina. Geniet tegelijk van het mooie uitzicht over het centrum. 🍷 blz. 124.

♥ **Bezoek het Palazzo Vecchio bij een avondopenstelling.** Het palazzo is dan verlaten en toont zich van zijn mooiste kant... tot middernacht! 🍷 blz. 41.

♥ **Ontmoet Dante, Petrarca, Boccaccio** en hun geliefden in de Cappellone degli Spagnole in de Santa Maria Novella. Benieuwd hoe Beatrice, Laura en Fiammetta eruitzien? Met zijn portrettengalerij in de kloostergang toont Andrea di Bonaiuto een overzicht van

De Lungarno Vespucci bij zonsondergang

de Florentijnse high society uit de 14de eeuw. 📍 blz. 51.

♥ **Snuif de geuren op in het Officina Profumo-Farmaceutica di Santa Maria Novella.** Hier bevindt u zich in de mooiste (en oudste) apotheek ter wereld: onder een neogotisch gewelf en tussen 17de-eeuwse fresco's wordt nog steeds Acqua della Regina verkocht, een eau de cologne die in 1533 werd ontwikkeld voor Catharina de' Medici. 📍 blz. 51.

♥ **Wandel bij zonsondergang rond op de Lungarno Amerigo Vespucci.** Het licht in Florence bij zonsondergang is heel apart, met de Arno en de heuvels aan de ene kant en de stad aan de andere... 📍 blz. 55.

♥ **Fotografeer Florence vanaf de belvedere van de Giardino Bardini.**

Wandel omhoog langs de hortensia's, azalea's en camelia's: de beloning is een prachtig uitzicht. 📍 blz. 79.

♥ **Smul van een 'panino al lampredotto', vergezeld van een lekker glas wijn in een wijnbar.** U mag de stad niet verlaten zonder deze honderd procent Florentijnse gastronomische ervaring te hebben beleefd. 📍 blz. 100.

♥ **Kuier rond tussen de antiekwinkels en ambachtswinkels in de wijk Santo Spirito.** Ver van de toeristische drukte ontdekt u de stille straten van deze authentieke wijk. 📍 blz. 81.

FLORENCE IN 3 DAGEN

De eerste dag

► Ochtend

Begin in het centrum van de stad. Bezoek het complex met de **Duomo★★★**, de **Campanile★★★** en het **Battistero★★★** (blz. 30 en 34), gevolgd door een wandeling door de middeleeuwse steegjes in de wijk.

► Lunch

Geniet van een typische *panino al lampredotto* bij **Da' Vinattieri** of een glas wijn met *stuzzichini* in de **Cantinetta dei Verrazzano** (blz. 100).

► Na de lunch

8 Bezichtig de **Santa Maria Novella★★** (blz. 48) met de prachtige apotheek (blz. 51). Wandel daarna door de bedrijvige **Via dei Tornabuoni** en werp een blik op het **Palazzo Strozzi★★** (blz. 53).

► Avond

Steek de brug van Santa Trinita over en bewonder de **Ponte Vecchio★★** (blz. 47) bij zonsondergang. Dineer in een van de restaurants rond het **Piazza Santo Spirito** (blz. 107).

De tweede dag

► Ochtend

Bewonder het **Piazza della Signoria★★★** (blz. 41) 's ochtends vroeg en bezoek de **Uffizi★★★** (blz. 42) zodra ze opengaan (reserveer uw kaartje vooraf of koop de Firenze Card, blz. 15). Reserveer minstens 3 uur voor uw bezoek.

► Lunch

Wacht geduldig in de rij om te proeven van de beroemde panini's van **All'Antico Vinaio** (blz. 101).

► Na de lunch

Breng een bezoek aan het **Palazzo Vecchio★★★** (u kunt vooraf reserveren voor een van de interessante thematische rondleidingen, blz. 41) en trek vervolgens naar de **Santa Croce★★** (blz. 68) om hulde te brengen aan de nationale Italiaanse glories en het genie Brunelleschi in de **Cappella dei Pazzi★★** (blz. 71).

► Avond

De wijk Santa Croce is het bruisende hart van de stad: geniet van de vele restaurants, cafés en bistro's die zijn gevestigd in de **Via de' Benci** of de **Via de' Macci** (blz. 72).

EEN DAGJE LANGER BLIJVEN

Een uitstap naar **Fiesole★** leert u meer over de Etruskische en Romeinse beschavingen in deze regio. Tegelijk kunt u er heerlijk wandelen door het schitterende platteland van Toscane en de prachtige villa's bewonderen die door de Florentijnse edellieden bewoond werden om in de warme zomermaanden af en toe de hitte in de stad te ontvluchten (📍 blz. 91).

De derde dag

► Ochtend

Trek naar het complex van **San Lorenzo**★★ (blz. 56) en de **Cappelle Medicee**★★★ (blz. 58) en vervolgens naar het **Palazzo Medici Riccardi** dat de adembenemende **Cappella dei Magi**★★★ (blz. 59) van Benozzo Gozzoli herbergt. Een andere optie: ga de *David* van Michelangelo bewonderen in de **Galleria dell'Accademia**★★★ (hebt u geen Firenze Card, denk er dan aan vooraf uw kaartje te reserveren, blz. 61).

► Lunch

Lunch in de drukke **Mercato Centrale** (blz. 103).

► Na de lunch

Wandel naar het **Palazzo Pitti**★★ (blz. 74) of loop tot het station Santa Maria Novella waar u bus D neemt naar het Piazza de'Pitti. Bezoek de **Galleria Palatina**★★★ of een van de andere musea in het palazzo. Aan het einde van de middag kunt u even ontspannen in de **Giardino di Boboli**★ (blz. 76) voor u naar de **Giardino Bardini**★ (blz. 79) trekt om te genieten van het uitzicht over de stad bij zonsondergang.

► Avond

Dineer in de groene wijk rond het Palazzo Pitti. Alternatief: woon een concert klassieke muziek bij in het **museum van Orsanmichele**★ (blz. 124, koop uw kaartje overdag).

DE REIS VOORBEREIDEN

Budget

OVERNACHTEN

De hotels zijn nogal duur, vooral wanneer u op het laatste ogenblik nog een kamer wilt reserveren: een tweepersoonskamer voor minder dan € 130 is moeilijk te vinden tijdens het hoogseizoen. Tijdens het laagseizoen liggen de prijzen tot 30 procent lager (november-januari). Op het internet vindt u de beste aanbiedingen, zeker wanneer u ruim vooraf reserveert.

UIT ETEN

Veel *enoteche* (wijnbars), kleine bistro's en *pizzicherie* (kruideniers) bieden

de mogelijkheid om 's middags voor een tiental euro lekker te eten. In de meer traditionele restaurants kan de rekening al snel oplopen tot meer dan € 35-40 per persoon, zeker als u een meergangenmaaltijd wilt genieten of er een lekkere fles wijn bij bestelt. Toscane heeft een mooi aanbod uitstekende rode wijnen, die het proeven zeker waard zijn, en een fles Brunello of Supertoscanen (Ornellaia, Sassicaia, Tignanello, om er maar enkele te noemen) kan het bedrag op de rekening al snel verdubbelen.

Formaliteiten

Identiteitspapieren – Alle onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie moeten in het bezit zijn van een geldig paspoort. Minderjarigen die alleen reizen, moeten een geldig paspoort kunnen voorleggen, of een identiteitskaart met een toestemming van de ouders (verkrijgbaar in het gemeentehuis of op het politiebureau).

Douane – De wetgeving op het invoeren van producten (alcohol, sigaretten enzovoort) is gelijk voor alle landen van de Europese Unie. Meer informatie vindt u op de volgende websites: www.douane.nl, www.financien.belgium.be/nl/douane_accijnzen en www.adm.gov.it

Gezondheid – Of u nu voor een weekend of een langere periode naar Italië reist, zorg voor een Europese ziekteverzekeringskaart. U vraagt deze kaart gratis aan bij uw zorgverzekeraar.

Vaak eet u in kleine zaken gerechten met een prima prijs-kwaliteitverhouding.

De kaart geldt in alle lidstaten van de Europese Unie en is persoonsgebonden (ieder lid van het gezin heeft dus een eigen kaart nodig, ook de kinderen).

Geldzaken

Munteenheid – De euro.

Geld pinnen – U vindt overal in Florence voldoende pinautomaten (**Bancomat**), ook in de stations en op de luchthavens.

Betaalkaarten – De meeste hotels en winkels aanvaarden internationale betaalkaarten. Afhankelijk van het systeem moet u pinnen (*codice PIN*) of uw handtekening zetten. Zorg ervoor dat u ook altijd contant geld op zak hebt om te betalen in goedkope restaurants.

🔗 *Bij diefstal van uw bankpas, zie het kader 'Noodnummers', blz. 18.*

Met de bus

Eurolines (📞 088 076 17 00 voor Nederland of 02 274 13 50 voor België - www.eurolines.nl) en **FlixBus** (📞 085 888 18 43 - www.flixbus.nl) rijden vanuit verschillende steden in België en Nederland naar Florence. U moet wel overstappen in München of Parijs.

Met de trein

Vanuit Nederland en België zijn er geen rechtstreekse treinverbindingen met Florence. Er zijn wel verbindingen mogelijk met meerdere overstappen.

VANUIT BELGIË

NMBS - 📞 02 528 28 28 - www.b-europe.com

VANUIT NEDERLAND

NS - 📞 030 230 00 23 - www.nsinternational.nl

Met het vliegtuig

🔗 'Aankomst in Florence', blz. 3. Vanuit Amsterdam en Brussel zijn er rechtstreekse en niet-rechtstreekse vluchten naar Florence en Pisa, met eventuele tussenstops in Parijs, Rome of Milaan.

Aeroporto Amerigo Vespucci – Via del Termine 11, 5 km ten noorden van Florence - 📞 055 30 615 - www.aeroporto.firenze.it

GEWONE

LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

Alitalia – Vluchten met een overstap vanuit Brussel en Amsterdam naar Florence. 📞 +39 06 65 649 - www.alitalia.com

Brussels Airlines – Rechtstreekse vluchten vanuit Brussel naar Florence. 📞 0900 51 600 (vanuit België) - www.brusselsairlines.com

KLM – Rechtstreekse vluchten vanuit Amsterdam naar Florence, of met overstap in Parijs. 📞 020 474 77 47 - www.klm.com

GOEDKOPE VLUCHTEN

Deze reisagentschappen vergelijken de tarieven van luchtvaartmaatschappijen. Sommige bieden ook hotels aan:

Govolo – www.govolo.nl

Skyscanner – www.skyscanner.nl

Vliegwinkel.nl – www.vliegwinkel.nl

Connections – www.connections.be

Airstop – www.airstop.be

Vliegtickets.com – www.vliegtickets.com

Transavia – Rechtstreekse vluchten vanuit Amsterdam naar Pisa. www.transavia.com

Ryanair – Rechtstreekse vluchten vanuit Brussel, Charleroi en Eindhoven naar Pisa. www.ryanair.com

DE DUOMO EN HET MIDDELEEUWSE CENTRUM ★★★

Het harmonieuze trio dat bestaat uit de Duomo, het baptisterium en de campanile, vormt het artistieke en intellectuele hart van Florence, terwijl verderop naar het zuiden palazzi en kerken verspreid liggen in de winkelstraten. Overal hebben grote genieën en de dichter Dante hun sporen nagelaten.

Detailkaart blz. 33. Uitneembare vouwkaart E4-5.

► **Aanrader:** Als u in rust en stilte de kathedraal wilt bezoeken, kom dan 's ochtends vroeg als er nog niemand is.

30

Alleen de kathedraal is gratis toegankelijk. Met de Firenze Card hebt u gratis toegang tot de campanile, het baptisterium, de crypte van de Santa Reparata, de koepel en het Museo dell'Opera. Anderen kopen het kaartje Grande Museo del Duomo (€ 18, 24 uur geldig - ☎ 055 23 02 885 - www.ilgrandemuseodelduomo.it - te koop bij de kassa tegenover het baptisterium, bij de ingang van de campanile en in het museum, of online). De openingstijden variëren, raadpleeg de websites voor uw bezoek.

Piazza del Duomo ★★★

Vouwkaart E4 – In het hart van de stad vormen de kathedraal, de campanile en het baptisterium een buitengewoon geheel van wit, groen en roze marmer, dat getuigt van de overgang van de middeleeuwse, Florentijnse kunst naar de renaissance. De **Loggia del Bigallo** werd halverwege de 14de eeuw

gebouwd en kijkt uit over het Piazza San Giovanni en de Via dei Calzaiuoli. Onder de booggewelven met rondbogen en daarboven tweelichtvensters wachtten vroeger verdwaalde of achtergelaten kinderen op een adoptiemoeder. Dat is te zien op een fresco van 1386, dat te bezichtigen is in het kleine **Museo del Bigallo** (Piazza San Giovanni 1 - ☎ 055 28 84 96 - www.museicivici-fiorentini.comune.fi.it/en-ma.-za. en zo. ochtend - rondleiding om 10.00, 12.00 en 15.00 u).

Duomo ★★★

Ma.-za. 10.00-17.00 u, zo. 13.30-16.45 u - gratis toegang.

De kathedraal **Santa Maria del Fiore** werd in de 13de-14de eeuw gebouwd om de bloei van Florence tentoon te spreiden. De naam verwijst naar de gouden roos die ze bij haar inwijding in 1436 van paus Eugenius IV kreeg. De kathedraal is gigantisch groot. Ze is

Bewonder vanaf een terras de prachtige voorgevel van de Duomo. © thehague/istock

155 m lang, 90 m breed en 107 m hoog en is daarmee een van de grootste heiligdommen in de christelijke wereld. Men begon in 1296 met de bouw ervan naar een ontwerp van **Arnolfo di Cambio**, een vermaard architect. Het duurde anderhalve eeuw voor de kathedraal klaar was. Het is een schitterend voorbeeld geworden van de typische gotische stijl van Florence met horizontale lijnen en grote volumes. De gevel werd eind 19de eeuw voltooid, eveneens naar het ontwerp van Arnolfo di Cambio.

Buitenkant – Aan de rechterkant van de kathedraal is het veelkleurige patroon van het marmer, zonder enig reliëf, het beste te zien. Bewonder de **koorafsluiting**★★★ van de drie veelhoekige apsissen. Samen met de koepel op de hoge tamboer vormen ze een geheel met een uitzonderlijk evenwicht. Links bevindt zich boven de Porta della Mandorla een timpaan met een mozaïek van Ghirlandaio en een mooie *Hemelvaart* van Nanni di Banco.

Interieur – Het schip is verrassend kaal en staat daardoor in contrast met het weelderige exterieur. In het 80 m lange schip worden de hoge gotische gewelven door slechts vier arcaden met een grote spanwijdte ondersteund. Een mozaïek van Gaddo Gaddi (13de eeuw) dekt de binnenzijde van de gevel. De opmerkelijke glas-in-loodramen verlichten de gevel en de zijbeuken. Vooral de eerste, ontworpen door Ghiberti, hebben een bijzondere groene tint. In een van de linkerzijbeuken stellen twee **fresco's**★ van **Paolo Uccello** (1436) en **Andrea del Castagno** (1456) twee *condottieri* te paard voor, twee 'professionele' soldaten in dienst van Florence.

In de laatste travee voor het koor ziet u een fresco van Domenico Michelino (1465) over de dichter Dante en zijn verzonnen reis door het hiernamaals, *La Divina Commedia* (🕒 *kader blz. 38*).

De koepel★★★ – De duizelingwekkende koepel is een architecturaal hoogstandje met een diameter van bijna 50 m en verheft zich 91 m boven het koor. Men begon met de bouw ervan in 1420 en het duurde veertien jaar voor de koepel klaar was. De ontwerper ervan, **Filippo Brunelleschi**, bedacht daarvoor een nieuwe techniek op basis van Romeinse bouwwerken. Hij compenseerde de druk met behulp van twee gewelven die met elkaar waren verbonden via onzichtbare steunballen. De koepel is binnen beschilderd met het fresco *Het Laatste Oordeel*.

Vasari werkte aan het fresco van 1572 tot 1574, gevolgd door Federico Zuccari die er op zijn beurt nog vijf jaar aan werkte en het in 1579 voltooide.

Het koor★★ – Het is immens groot en achthoekig en biedt een meesterlijk uitzicht op het hele gebouw. Eromheen liggen als in een klaverblad drie grote apsissen die telkens toegang geven tot vijf kapellen. Eén bevat een meesterwerk van Ghiberti, namelijk de sarcofaag van de heilige Zenobius, de eerste bisschop van Florence (*niet toegankelijk*). Aan weerskanten van het hoofdaltaar ziet u twee lichtblauwe, terracotta timpanen van Luca Della Robbia, *Hemelvaart* en *Verrijzenis*, boven de deuren van de twee sacristieën.

Cripta di Santa Reparata – *ma.-za. 10.00-16.30 u (ma.-wo. en vr. tot 17.00 u) - combinatiekaartje € 18* (🕒 *blz. 30*). Via een trap in de hoofdbeuk bereikt u deze crypte, een

DUOMO- MIDDELEEUWS CENTRUM- SIGNORIA-UFFIZI

0 200 m

UIT ETEN

All'Antico Vinaio.....	7
Cantinetta dei Verrazzano.....	5
Da' Vinattieri.....	4
Gucci Osteria da Massimo Bottura....	6
I Due Fratellini.....	1
Le Mossacce.....	60
Trattoria Anita.....	61
Vini e Vecchi Sapori.....	9

Museo di Palazzo Davanzati..... **M**

IETS DRINKEN

Caffè Gilli.....	3
Caffè Paszkowski.....	4
Enoteca Coquinarus.....	1
Gelateria Perché no!.....	5
La Milkeria.....	35
Pasticceria Robiglio.....	2

Pasticceria Scudieri.....

Pasticceria Scudieri.....	5
Rivoire.....	8

WINKELN

Boutique Nadine.....	5
Bramada.....	44
Casa dei Tessuti.....	2
Cuoio Simone Taddel.....	1

Dr Alessandro Bizzarri.....

Dr Alessandro Bizzarri.....	4
Patrizia Pepe.....	12
Pegna.....	3
Signum.....	33

UITGAAN

Orchestra da Camera Fiorentina.....	1
-------------------------------------	---

overblijfsel van een romaanse basiliek uit de 10de eeuw die werd gesloopt toen de huidige kathedraal werd gebouwd. Achter een hek zijn nog fragmenten van mozaïeken en de graf-tombe van **Brunelleschi** te zien.

Beklimming van de koepel★★★ – Toegang via de *Porta della Mandorla* (noordzijde) - ma.-vr. 8.30-19.00 u, za. 8.30-17.00 u, zo. 13.00-16.00 u - reserv. verplicht - combinatiekaartje € 18 (€ blz. 30) of Firenze Card (geen kassa bij de ingang) - 463 treden, beklimming wordt afgeraden aan hartpatiënten of mensen met claustrofobie. De beklimming van de koepel is tegelijkertijd

zwaar en indrukwekkend. U lijkt de ziel van de kathedraal binnen te dringen. Eerst bereikt u de smalle galerij boven het koor, vanwaar u een duizelingwekkend **uitzicht★★** hebt op het interieur. Van hieruit ziet u gedetailleerd de prachtige **glas-in-loodramen★** in de oculi van de tamboer. Ze werden begin 15de eeuw gemaakt naar ontwerpen van Ghiberti, Donatello, Paolo Uccello en Andrea del Sarto. De klim naar de top gaat via een trap tussen twee gewelven. Daar krijgt u een beeld van de structuur van de koepel zelf. Het laatste stuk is heel steil en is het meest spectaculair, omdat het uitkomt onder

UIT ETEN

Keuze genoeg, van de populaire *trattoria* tot een chic restaurant, over *paninoteche* en andere cafetaria's waar u terecht kunt voor een broodje – zoals het typische *panino al lampredotto* (broodje ingewanden) en een snelle hap. Vooral in de buurt van de Santa Croce, de Santo Spirito en de San Lorenzo volgen de eetgelegenheden elkaar snel op. Let wel op voor de toeristenvallen, waar de kaart heel uitgebreid is, maar de kwaliteit vaak te wensen overlaat. Houd er rekening mee dat heel wat zaken de deuren sluiten in augustus.

100 **Onderstaande adressen vindt u terug op de uitneembare vouwkaart aan de binnenzijde van het omslag; zoek het overeenkomstige nummer (bv. 1). De aanwijzingen in het rood verwijzen eveneens naar deze kaart. De meeste adressen staan ook aangeduid op de detailkaart van de verschillende wijken.**

De Duomo en het middeleeuwse centrum

Detailkaart van de wijk blz. 33

MINDER DAN € 20

1 I Due Fratellini – E5 - Via dei Cimatori 38r - ☎ 055 239 60 96 - www.iduefratellini.it - dag. 10.00-19.00 u - € 4/10. In deze piepkleine zaak kunt u rechtstaand genieten van de overheerlijke broodjes en daarbij een glas wijn drinken.

3 Eataly – E4 - Via de' Martelli 22r - ☎ 055 015 36 01 - www.eataly.net - dag. 10.00-22.30 u (vr.-za. tot 23.00 u), banketbakkerij dag. 7.30-22.30 u. Het mekka voor Italiaanse lekkerbeken gebruikt producten van hoogstaande kwaliteit om de verschillende gerechten te bereiden: pizza's, broodjes en warme gerechten.

2 I' Tosto – E4 - Via dei Servi 8r - ☎ 055 051 52 80 - www.itosto.it - dag. 10.00-19.00 u (weekend tot 21.00 u) - € 5/10. Op een steenworp afstand van de kathedraal kunt u grote tosti's kopen om mee te nemen. Pikant, vegetarisch... ze zijn allemaal even lekker en de afmetingen zijn indrukwekkend! Geen zitplaatsen.

4 Da' Vinattieri – E4 - Via Santa Margherita 4r - ☎ 055 29 47 03 - € 5/15. In een steegje naast de kerk waar de beroemde Beatrice van Dante begraven zou zijn, ligt dit onooglijke winkeltje dat een schitterend overzicht biedt van de Florentijnse streetfood. Men verkoopt er *schiacciate* (de lokale variant van de focaccia), *lampredotto*, *pappa al pomodoro* en nog vele andere lekkernijen.

5 Cantinetta dei Verrazzano – E5 - Via dei Tavolini 18-20r - ☎ 055 26 85 90 - www.verrazzano.com - ma.-za. 8.00-16.30 u - € 10/20. Onder het houtwerk van de kleine eetzaal nemen de gasten dicht bij elkaar plaats aan de marmeren tafels. Proef van de cru's van het wijngoed Castello di Verrazzano als begeleiding

© Homo Faber

In All'Antico Vinaio eet u overheerlijke broodjes en hoewel de wachtrij lang lijkt, gaat de bediening vlot.

bij de gerechten. Men serveert er onder andere groenten bereid in de oven, kaasschotels en schotels met fijne vleeswaren.

TUSSEN € 20 EN € 35

60 Le Mossacce – E4 - Via del Proconsolo 55r - ☎ 055 29 43 61 - www.trattorialemossacce.it - ma.-vr. 12.00-14.30 u en 19.00-21.30 u - gesl. aug. - € 16/30. Als u plaatsneemt aan een van de dicht bij elkaar geplaatste tafels, zit u wellicht naast iemand die in de buurt werkt, een bediende of arbeider, of naast een magistraat die van de nabijgelegen rechtbank komt. Smakelijke Florentijnse gerechten op basis van verse producten: minestrone, ossobucco, ragout...

Het Piazza della Signoria en de Uffizi

Detailkaart van de wijk blz. 33

MINDER DAN € 20

7 All'Antico Vinaio – E5 - Via de' Neri 65r - ☎ 055 238 27 23 - www.allanticovinaio.com - ma.-za. 10.00-22.00 u - € 5/15. In deze zaak achter het Palazzo Vecchio is het altijd druk. Proef de onweerstaanbare broodjes en *schiacciate*, gewoon op straat of aan de tafeltjes van de trattoria ertegenover.

61 Trattoria Anita – E5 - Via del Parlagio 2r - ☎ 055 21 86 98 - ma.-za. - reserv. aanbevolen - € 15/20. Eenvoudig en gezellig, zo kan men

DE BLOEIPERIODE VAN FLORENCE

Opkomst van een stad

Slechts weinig bleef bewaard van het verre verleden van Florence. Tussen de 10de en de 8ste eeuw v.Chr. kozen de Italianen deze plaats als thuisbasis, omdat de Arno er smal en dus gemakkelijk over te steken was. De Etrusken verkozen echter de heuvels van Fiesole. Pas in de lente van 59 v.Chr. stichtte Caesar de kolonie **Florentia** om controle te hebben over de oversteek van de Arno en het verkeer langs de Via Flaminia, de weg die Rome met Noord-Italië en Gallië verbond. Hij stichtte ze op de rechteroever van de Arno, ter hoogte van de huidige Ponte Vecchio, en er verbleven vooral soldaten. De naam kan verwijzen naar het bloemenfeest (*ludi florales*) of naar weiden met bloemen (*arva florentia*), gezien het seizoen van de stichting. Begin 11de eeuw verwierf de stad **macht over de streek**, toen graaf Ugo, markies van Toscane, er zich vestigde. Eind van die eeuw bevestigde een ijzersterke vrouw, gravin Mathilde, de onafhankelijkheid.

Florence in de middeleeuwen

EEN ECONOMISCH WONDER...

In de 12de eeuw beleefde Florence een bloeiperiode dankzij de nieuwe klasse handelaren en er verschenen verschillende nieuwe gebouwen, zoals het

baptisterium en de kerk San Miniato al Monte. De ambachten organiseerden zich in machtige **gilden** of *arti*, die de feitelijke wetgevende macht in handen hadden tot Florence een vrije gemeente was. In de 13de eeuw kende de stad een economische bloeiperiode dankzij de wol- en zijde-industrie, die haar producten naar heel Europa en ver daarbuiten exporteerde en werk bood aan een derde van de bevolking. De handel werd gesteund door de **Florentijnse bankiers**. Deze opvolgers van de Lombardische en joodse geldschieters introduceerden in 1262 de eerste wisselbrieven, waardoor de handel een grote bloei kende. Ze lanceerden in die periode de befaamde 'florijn', een munt met het wapen van Florence. Dit geldstuk bleef in omloop tot eind 15de eeuw, toen het werd verdrongen door de Venetiaanse dukaat. Verschillende families speelden een belangrijke rol in de financiële wereld: de familie Bardi-Peruzzi, die enorme geldsommen aan Engeland leende aan het begin van de Honderdjarige Oorlog, de families Pitti, Strozzi, Pazzi en natuurlijk de familie de' Medici.

... IN EEN ONRUSTIGE STAD

Vreemd genoeg werd Florence in deze bloeiperiode door gewelddadige conflicten het doelwit van andere Toscaanse steden en ontstond grote onenigheid onder de Florentijnen.

DE MARZOCCO

Deze zittende leeuwenfiguur met in de rechtersvoet een heraldische lelie, is het symbool voor de politieke macht van Florence. Het beeld staat op het belangrijkste plein van alle steden en dorpen die waren onderworpen aan de stad van de familie de' Medici en is een belangrijk bewijs van de gerechtelijke voogdij van Florence. Het beeld dankt zijn naam aan Mars (Marte), de god van de oorlog. In de middeleeuwen stond een beeld van Mars aan de Ponte Vecchio in Florence. Het beeld werd in 1333 vernield toen de Arno overstroomde, en het werd in 1420 vervangen door deze leeuw, een werk van Donatello. Het originele beeld staat in het Bargello. Het werd in 1810 bij de heraanleg van het Piazza della Signoria daarheen verhuisd en op het plein vervangen door een kopie.

© Giorgio Agnini/Stock

In de 13de eeuw verschenen de **Welfen**, aanhangers van de paus, en de **Ghibellijnen**, aanhangers van de keizer. De Welfen, die eerst de overhand kregen, verjoegen de Ghibellijnen, die zich aansloten bij andere vijandelijke steden, waaronder Siena. Op hun beurt versloegen de Ghibellijnen in 1260 de Welfen bij Montaperti, maar die sloegen terug en overwonnen hun vijanden definitief in 1266. Ze keerden terug naar Florence en braken er de torenhuizen van de Ghibellijnse edellieden af. Ze richtten een republiek op met een regering van priori. Maar ook de Welfen onderling raakten verdeeld in Zwarte Welfen en

Witte Welfen, waarvan de laatsten de paus afvallig werden. Dante, die tot de Witte Welfen behoorde, werd in 1302 definitief verbannen. In 1348 maakte de pest, die de helft van de inwoners trof, een einde aan de verdeeldheid.

De familie de' Medici

Er is weinig bekend over de oorsprong van deze familie, waarvan we in het 14de-eeuwse Florence slechts enkele anonieme handelaren en bescheiden 'geldwisselaars' terugvinden. De familie zou echter de stad drie eeuwen lang besturen, zowel op financieel als op cultureel vlak.

Vertaling	Anja De Lombaert
Omslagontwerp	Keppie & Keppie
Omslagfoto	Okuma/Shutterstock.com
Ontwerp binnenwerk	Keppie & Keppie
Oorspronkelijke titel	Le Guide Vert Florence Week-end
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Directie	Philippe Orain
Uitgevers	Maura Marca (Michelin), Lieven Defour (Lannoo)
Redactie	Nadia Bosquès, H��l��ne Bouchoucha, Camille Bouvet, Eva Cantavenera, Anne Kanjounzeff, Maura Marca, Guyl��ne Ouvrard, Jean-Claude Renard
Cartografie	Alain Robert, Costina-Ionela Tarcea. Stadskaarten: �� MICHELIN en �� 2006-2017 TomTom. This material is proprietary and the subject of copyright protection, database right protection and other intellectual property rights owned by TomTom or its suppliers. The use of this material is subject to the terms of a license agreement. Any unauthorized copying or disclosure of this material will lead to criminal and civil liabilities.
Met dank aan	Véronique Aissani, Dominique Auclair, Cristian Catona, Isabelle Corradi, Carole Diascorn, Hervé Dubois, Maria Gaspar, Bogdan Gheorghiu, Pascal Grougon, Béatrice Peyret-Vignals, Sophie Roques, Marie Simonet

   Cartografie: Michelin

   Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2019

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen...) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres	De Groene Reisgids Uitgeverij Lannoo Kasteelstraat 97 B-8700 Tielt degroenereisgids@lannoo.be	De Groene Reisgids Uitgeverij Terra Lannoo bv Postbus 23202 1100 DS Amsterdam Zuid-Oost info@terralannoo.nl
---------------------	---	---

www.lannoo.com

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

D/2019/45/430 - NUR 512 - ISBN 978-94-014-5731-6